

Sirküler No: 099

İstanbul, 6 Eylül 2017

Konu: Bakanlar Kurulu, Türkiye-Guatemala Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın onaylanmasını kararlaştırdı.

Özet: Türkiye-Guatemala Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın onaylanmasına ilişkin 2017/10669 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 24 Ağustos 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kararın ekinde yer alan anlaşma, tarafların karşılıklı bildirimlerinden sonuncusunun alındığı tarihten 1 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Guatemala Cumhuriyeti arasında 21 Aralık 2015 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın onaylanması 16 Mart 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6835 Sayılı Kanun ile uygun bulunmuştu. Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu 3 Nisan 2017 tarihli 050 numaralı sirkülerimizde yer verilmişti.

24 Ağustos 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/10669 sayılı Karar ile söz konusu Anlaşma'nın onaylanması Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılmıştır.

Bu Karar ile Anlaşma'nın yürürlüğe girmesine ilişkin anayasal prosedür Türkiye açısından tamamlanmış olmaktadır. Ancak Karar'ın ekinde yer alan Anlaşma, tarafların **karşılıklı bildirimlerinden sonuncusunun alındığı tarihten 1 gün sonra yürürlüğe girecektir.**

Söz konusu anlaşmanın önemli hükümlerine ilişkin olarak hazırladığımız özet tablo ekte yer almaktadır:

Saygılarımızla,
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Ateş Konca

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 58 72 numaralı telefondan;

- Ateş Konca (ates.konca@tr.ey.com) veya
- Gamze Durgun (gamze.durgun@tr.ey.com)

ile temasa geçmenizi rica ederiz. temasa geçmenizi rica ederiz.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Konu / İlgili madde	Açıklama
Yatırımların Teşviki ve Korunması (md.3)	<ul style="list-style-type: none"> - Kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olmak koşuluyla, her bir Akit Taraf, kendi ülkesinde diğer Akit Taraf'ın yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğu ölçüde teşvik edecektir. - Her bir Akit Taraf, Anlaşma kapsamındaki yatırımlara, adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenliği içerecek şekilde uluslararası örf ve adet hukukuna uygun muamele edecektir. - Kesinliğin sağlanması açısından, 2. fıkra, uluslararası örf ve adet hukukunun yabancılara yönelik asgari muamele standartlarını, Anlaşma kapsamındaki yatırımlara uygulanacak asgari muamele standardı olarak tanımlar. "Adil ve hakkaniyete uygun muamele" ve "tam koruma ve güvenlik" kavramları bu standardın gerektirdiğine ek olarak ve bu standardın ötesinde bir muameleyi gerektirmez ve ek maddi haklar yaratmaz. 2'nci fıkrada düzenlenen:<ul style="list-style-type: none"> a) "adil ve hakkaniyete uygun muamele" sağlama yükümlülüğü, dünyanın temel hukuk sistemlerindeki adil yargılama ilkesine uygun biçimde, cezai, adli veya idari yargı süreçlerinde yargılamadan kaçınmama yükümlülüğü içerir; ve b) "tam koruma ve güvenlik" sağlama yükümlülüğü, her bir Akit Taraf'ın, uluslararası örf ve adet hukukunun gerektirdiği seviyede, polis koruması sağlamasını gerektirir. - İşbu Anlaşma'nın bu maddeden başka bir hükmünün veya başka bir uluslararası anlaşmanın ihlal edilmiş olduğunun saptanması, işbu maddenin ihlal edilmiş olduğu sonucunu doğurmaz.
Yatırımlara Uygulanacak Muamele (md.4)	<ul style="list-style-type: none"> - Her bir Akit Taraf, kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul edecektir. - Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarından hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunacaktır. - Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, yatırım yapma ve yatırım süreci ile bağlantılı olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen Akit Taraflardan birinin yatırımcılarının ülkeye girişi ve geçici ikametine yönelik olumlu değerlendirmede bulunmak için çaba sarf edeceklerdir.
İade ve Ülkesine Transfer (md.9)	<ul style="list-style-type: none"> - Her bir Akit Taraf, bir yatırıma ilişkin tüm transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verir. Bu gibi transferler:<ul style="list-style-type: none"> a) Ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar; b) Gelirler; c) Yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen gelirler; d) 6. ve 7. madde kapsamındaki tazminat ödemeleri; e) Yatırımla ilgili kredilerden kaynaklanan geri ödemeler ve faiz ödemeleri; f) Bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili, gerekli çalışma izinlerini almış olan diğer Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, ücretler ve diğer ödemeler; g) Bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeleri içerir. - Yatırımcı ve ev sahibi Akit tarafça aksi kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu serbestçe çevrilebilir para birimi veya herhangi bir serbestçe çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır. - Ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduğu veya sebep olma tehdidini yarattığı istisnai durumlarda, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmamak ve iyi niyeti esas almak kaydıyla geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

Konu / İlgili madde	Açıklama
<p>Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü (md.10)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - İşbu madde, bir Akit Taraf ile diğer Akit Taraf'ın bir yatırımcısı arasında Akit Taraf'ın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü ihlali sonucunda yatırımcının veya yatırımının kayıp veya zarara uğradığı iddiasına ilişkin uyuşmazlıklara uygulanacaktır. - Uyuşmazlığı dostane yollarla çözmek için, yatırımcı, ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafa işbu Anlaşma'nın hükümleri doğrultusunda bir iddiayı tahkime götürme niyeti konusunda ayrıntılı bilgi içerecek şekilde, yazılı olarak bildirimde bulunur. Bildirim en az aşağıdaki bilgiyi içerecektir:<ul style="list-style-type: none"> a) Uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının adı ve adresi; b) Anlaşma'nın ihlal edildiği iddia edilen hükümleri; c) İddianın vakia bazındaki yasal temelleri; d) İlgili yatırıma ilişkin açıklama; ve e) Mağduriyetin giderilmesine yönelik istenen çözüm ve iddia edilen zararların yaklaşık miktarı. - Bu uyuşmazlıkların, 2.fıkıradaki belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenmemesi halinde, Akit Taraflar uyuşmazlığın uluslararası tahkime götürülmesine rıza verirler. Uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği üzere;<ul style="list-style-type: none"> a) Ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine, veya b)<ul style="list-style-type: none"> i) işbu maddenin 6. fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID); ii) Uyuşmazlığın tarafı olan Akit Taraf ile uyuşmazlığın tarafı olmayan Akit Taraf'tan yalnızca birinin ICSID Sözleşmesi'ne taraf olması koşulu ile, ICSID Ek İmkan Kuralları; iii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu amaçla kurulacak bir ad hoc mahkemesine; veya iv) Uyuşmazlığın taraflarının üzerinde anlaşması koşuluyla, herhangi başka tahkim kurallarına sunulabilir. - Yatırımcının uyuşmazlığı işbu maddenin 3.fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunması ile birlikte bu forumlardan birinin seçimi, diğerini dışlayacak şekilde, nihai olacaktır. - İşbu maddenin 3. fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın, bir yatırım uyuşmazlığının ICSID'in görev alanı ile 3b) i) bentleri kapsamında teşkil etmiş olan tahkim mahkemesinin yargılama yetkisi içerisinde bulunup bulunmadığına yönelik karar verirken tahkim mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti'nce 3 Mart 1989 tarihinde, Guatemala Cumhuriyeti'nce 16 Mart 2003 tarihinde, hangi uyuşmazlıkların ICSID yargılamasına sunulmaya uygun olup olmadığına ilişkin, ICSID Sözleşmesi'nin 25'inci maddesinin 4'üncü fıkrası doğrultusunda, ICSID'e sunulmuş olan bildirimlere işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası olarak uyar.

Konu / İlgili madde	Açıklama
Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü (md.14)	<ul style="list-style-type: none"> - Akit Taraflar, işbu Anlaşma'nın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar, bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir uzlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir. - Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, Akit Taraflardan birinin diğer Akit Tarafı uyuşmazlığı tahkim mahkemesine götürme niyeti konusunda bilgilendirdiği tarihten itibaren dört ay içerisinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan, atamayı yapmasını talep edebilir. - Eğer bir Akit Taraf hakem atamaz ya da her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanacaktır. - Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkan'ın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varacaktır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.